

Sygn. akt II CSK 487/17

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku L.N.

przy uczestnictwie M.B., K.B. i Prokuratora Prokuratury Regionalnej w P.

o ubezwłasnowolnienie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 listopada 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczynie

od postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 24 października 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) przyznaje adwokatowi M.P. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł powiększoną o podatek od towarów i usług tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną wnioskodawczynie w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), a obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania

w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego w tej kwestii (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.). Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszoną i rozpoznawaną nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2014 r., I CSK 510/13, nie publ.).

Wnioskodawczynie we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołała się na nieważność postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.), mającą wynikać z zaaprobowania przez Sąd odwoławczy ustaleń dokonanych przez Sąd pierwszej instancji na podstawie wyników dowodu z opinii biegłych, do której wnioskodawczynie złożyła zastrzeżenia, lecz pozbawiona została możliwości uczestniczenia w rozprawie, na której biegli zajęli wobec nich stanowisko.

Z wyводу wnioskodawczynie wynika, że zidentyfikowana przez nią przesłanka nieważności postępowania w postaci pozbawienia możliwości działania w postępowaniu miała dotyczyć nie Sądu drugiej instancji, lecz Sądu pierwszej instancji, który tak zorganizował czynności w postępowaniu dowodowym, że wnioskodawczynie nie była w stanie wziąć w nich udziału. Gdy chodzi o postępowanie przed Sądem drugiej instancji, to wnioskodawczynie zarzuciła, że Sąd ten oparł rozstrzygnięcie na tym samym materiale dowodowym co Sąd pierwszej instancji i nie dostrzegł nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji, a to stanowiło o naruszeniu przepisów postępowania.

Za ugruntowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego trzeba uznać pogląd, że nie jest przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ewentualna nieważność postępowania przed sądem pierwszej instancji, a jedynie przed sądem drugiej instancji (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2009 r., II CSK 80/09, nieopubl.). Zaniechanie powtórzenia dowodów czy uzupełnienia postępowania dowodowego przez sąd drugiej instancji nie jest okolicznością wskazującą na nieważność postępowania.

W orzecznictwie przyjmuje się ponadto, że strona zostaje pozbawiona możliwości działania w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. tylko wtedy, gdy doszło do całkowitego pozbawienia jej możliwości obrony jej praw, w więc gdy znalazła się w takiej sytuacji, która uniemożliwia, a nie tylko utrudniła lub ograniczyła popieranie przed sądem dochodzonych żądań (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 28 października 1999 r., II UKN 174/00, OSNP 2001, nr 4, poz. 133 oraz z 25 lipca 2013 r., II CZ 19/13, nieopubl.). Okoliczności, na które powołała się wnioskodawczyni w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwalają na przyjęcie, żeby do tego rodzaju uchybień doszło w postępowaniu przed Sądem drugiej instancji w niniejszej sprawie.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

O wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi reprezentującemu wnioskodawczynię z urzędu Sąd Najwyższy orzekł stosownie do § 2 ust. 1, § 14 ust. 1 pkt 27 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1714).